

Yeşim Atamer:

Bilim Akademisi'nin kuruluşunda gerçekten çok fazla heyecan, heves, ümit, hayal olduğunda bence hiç şüphe yok. Bu kadar hayalperest insan bir araya gelmeseydi ve bunda da kendimi hiç dahil etmem, bizden bir önceki, kurucu yönetim kurulunun bu yaratıcılığı olmasa Bilim Akademisi bu noktada olmazdı. Ben ki birazcık daha genç kategoriye giriyorum, kurucu yönetim kuruluna nazaran, Sarkaç fikrini mesela, tam kim ortaya attı hatırlamıyorum, Ersin Yurtsever Hoca çok ilgileniyor, tahmin ediyorum oydu herhâlde ilk fikri ortaya atan, Ali Hoca çok destekledi, ben son derece skeptik bakmıştım. “Böyle bir şeyi biz nasıl yapacağız? Yapamayız, kaynağımız yok, hiçbir şeyimiz yok. Kim yazar? O yazılsa bile kimse okumaz!” Oradan geldiğimiz noktayı gördükçe her seferinde diyorum “Şapka çıkarıyorum, önünüzde saygıyla eğiliyorum.” Onlar bize, yani ikinci dönem yönetim kuruluna, o heyecanı aktarmayı da çok iyi bildiler. Türkiye’de bilimin ilerlemesi açısından, belirli bir standarda oturması açısından hepimiz çok çaba sarf ediyoruz. Bir faydası olduğunu düşünmek istiyorum doğrusu. O kadar çok noktada bilimi ve bilime saygının, bilime ilginin önemini vurgulamaya çalışıyoruz ki herhâlde belirli bir kitlede bir etki yaratıyordur diye düşünmek istiyorum. Ümidi hiçbir zaman yitirmemek lazım. Dolayısıyla, nasıl ki ilk yönetim kurulu, hocalarımız bize bu heyecanı aktarabildiyse öyle biz de belli bir kitleye o heyecanı aktarabiliyoruz diye ümit etmek istiyorum. Dolayısıyla hep beraber onların da daha sonra bayrağı devralacağı ve biraz daha çitanın yükselebileceği bir ortam doğacaktır diye düşünüyorum. Bize bu desteği veren sivil topluma da çok büyük saygı duymak lazım. Bu çok olağan, herkesin beklediği bir şey hiç değildi. Yani bu derecede bilime destek verildiği, başka bir kurum çerçevesinde çok da fazla ben bilmiyorum. O yüzden onlar olmadan da biz olamazdık, onu da söylemek lazım. Tüm ümitlerimiz ve hayallerimizle burada oturuyor olurduk şu anda. Hiçbir şekilde bu etkiyi de doğurabilecek bir bütçemiz, kaynağımız olmayabilirdi. Çünkü gerçekten başka bir şey yok onun dışında, üyelik aidatımız var, onunla da hiçbir şey olmazdı. O yüzden çok ortaklaşa yapılmış olan bir şey. Bireysel değil de güzel olan da o, herkesin bir ucundan bir katkısının olduğu bir kurumdan bahsediyoruz.

Ersin Yurtsever:

Gene benim karamsar başladığım, yapamayız diye düşündüğüm, Ali Alpar daha çok bu konuda inatçı davrandı, bir web sitesi hazırlayıp bunu sunmak istedik: Türkçe popüler bilim web sitesi. Ve burada lise düzeyinden başlamak üzere, üniversite okumuş, ondan sonra iş yapan ama hâlâ düşünen, bir şeyler okuyan insanlara kadar olmak üzere bir web sitesi yapalım ve burada doğruluğuna, bilimsel sağlığına inandığımız yazıları kullanalım. Bunun anlamı da bizim üyelerimizden gelecek yazılar veya bizim teklif götürerek talep ettiğimiz yazılar olacak. Orada benim karamsar davranmamın nedeni, bunun bir maliyeti var.

Ersin Yurtsever:

Buradaki maliyetlerin yüksek olacağını ben düşünüyordum, endişem oydu. Bir çalışan insan maliyeti olacak, ikincisi video çekimler için, yazıları hazırlayacak, onların peşinde koşacak insan olması lazım, bunun altından kalkamayız. Nitekim bir bütçe hazırladık. Bu bütçe sağ olsun bize gönüllü olarak destek veren ve bilgisayar veya web siteleri konusunda profesyonel deneyimleri olan arkadaşlarca beraberce hazırlandı. Ve biz bu projeyi alıp, o zamanki bütçe 1 milyon liraydı yıllık, onu alıp hem malî işleri bilen hem bize destek olan üç kişiyle bir toplantıya gittik. Bu toplantıya bizden Ali Alpar, ben, Şevket Pamuk gittik. Toplantıya Ersin Özince İş Bankası'ndan, Burhan Karaçam eski Yapı Kredi Genel Müdürü ve Üstün Ergüder katıldılar. Biz bu projeyi anlattık, düşündüklerimizi söyledik, üçünün de söylediği “Bu projeye bu parayı siz bulamazsınız. Bu paranın da değeri midir, bize finansçı olarak sorarsanız, bu paranın değeri midir bu dersiniz, biz size şunu sorarız, bu siteyi kaç kişi takip eder?” Biz de tabîî toplantılara gelen, konferansları dinleyen, web sitemizi takip eden sayısı, vesairenden bu sayının çok yüksek olmayacağını biliyoruz. O zaman da dediler ki “Bu bütçeyle bunun altından kalkmak zor.” Döndük, “Ne yapabiliriz?” Bu bütçe olmayacak. Biz onlardan da biraz malî destek açıkçası bekliyorduk ama inanmadıkları bir şeye de malî destek vermeleri söz konusu değil doğal olarak. Onun üzerine dedik ki “Biz bunun küçük bir versiyonunu çıkaralım.” Ve hatta benim önerim bir sene akademinin bütçesinden bunu denemektir. Ben iki dönem yönetim kurulunda, altı sene çalıştım, altı sene saymanlık benim üzerimdeydi. Ve cimriliğimden dolayı, para harcamaları son derece dikkatli yaptırıyorduk. Onun için Akademi'nin bütçesini zaten zor toparlıyoruz, buradan bir de buraya bütçe ayırıp bunu on sene sürdürmek bana malî açıdan hiç olabilir gelmedi. Ama bir sene deneyelim, bu bir senenin sonunda ne yaptığımıza bakalım, devam edecek miyiz, etmeyecek miyiz kararını verelim. Ve böylece biz o işe başladık. Orada Defne geldi, yardımcımız olarak, yani bu işin editörü olarak, Defne mükemmel çıktı. Değişik yardımlar aldık, gönüllü destekler. Ve birinci senenin sonunda devam karar verdik.

Ali Alpar:

Akademilerin geçmişinde çok olmayan ama şimdi yapmaya başladıkları, meselâ Royal Society kamuoyunu bilgilendirme yönünde bir sürü şey yapıyor, kendi raporlarını zaten öteden beri yayınlar da şimdi sosyal medyada Royal Society tweet atıyor. Biz de tweet atıyoruz. Dünyanın böyle değişmesine akademiler ayak uyduruyorlar. Raporlarını sadece, kamuoyuna “rapor yayınladık, web sitemize koyduk” demenin ötesinde gençlere yönelik aktiviteler yapmaya çalışıyorlar, kendilerini tanıtıyorlar. Bu da bir yeni eğilim dünyadaki akademiler arasında, yeni dediğim son 10-20 yılın eğilimi. Biz zaten yeniyiz. Ve bunu önemsiyoruz. Bizim şimdi BAGEP'ten sonra sponsor bulmaya çalıştığımız önemli bir nokta Sarkaç.

Doğrudan Sarkaç için sponsor arıyoruz, ki bir kişi, iki kişi daha alalım, kapasitemizi biraz daha artıralım, bu işi biraz daha iyi yapalım.

Ali Alpar:

Kamuoyunda daha çok tanınalım, özellikle genç kuşağa ulaşalım. Popüler bilim Türkiye’de her zaman çok ilgi çekmiştir. Ona bir açıklık var, hiç şüphe yok. Ama buna web üzerinden veya sosyal medyada cevap vermeye çalışan çok kanal da var. Bazıları da hiç fena değil. Ama çoğunda bir heterojenlik var, bütün yazıları ciddi değil, arada daha afakî, sorunları olan yazılar da çıkıyor ve gençler de o ayırımı yapamıyorlar. Biz Sarkaç’ı kurarken hem popüler olsun, kolay okunsun, görsel olsun, podcast’i olsun, vs., hem de mutlaka bilimsel açıdan sağlam olsun. Onun için bütün yazıları ya bizim üyemiz yazıyor ya bizim seçtiğimiz, o konuda uzman birisi yazıyor, veyahut kendileri gönderirlerse ve biz onu onaylıyorsak, arkasından da bilimsel açıdan bir redaksiyondan, yazarına danışarak tabii, geçiyor. Hem de büyük ölçüde, kuru bir dille yazılmışsa, fazla uzunsa, vs., sıkıcıysa Defne onu, yazarıyla danışarak iyice şekillendiriyor. Bunun da önemli bir şey olduğunu düşünüyoruz. Doğrudan doğruya Sarkaç sitesinin 5 bin falan takipçisi var. Bilim Akademisi üzerinden, onun 45 bin falan takipçisi var. Ama Sarkaç’a birçok insan da takip ederek gelmiyor, yani sosyal medyada takipçisi değil, ama belli bir konuyu aradıkları zaman şimdi bazı konularda Google ilk başta Sarkaç’ı gösteriyor. Yani insanlar arayıp geliyorlar. O sağlıklı bir şey. Daha fazla tanınırsak ve buranın bir akademi olduğu, içindeki insanların uzman olduğu, oradaki yazıların da ne kadar kolay okunmasına özen göstersek de içindeki bilgilerin sağlam olduğu bilinirse... Bir referans olmak istiyoruz yani.

Önder Pekcan:

Sarkaç çok önemli. Defne orada çok güzel bir şey yapıyor. Bir anımı anlatayım. Ben arabamı Hacıosman’da İspark’a park ediyorum. Konferansından bir hafta önce. Arabayla geldim, para ödeyeceğim. Oradaki çocuk, vale, eğildi, “Önder Bey mi?” dedi. Allah Allah, nereden tanıyor acaba. “Ben,” dedi, “evrime meraklıyım. Bilim Akademisi’ni takip ediyorum.” Vale! “Sizin orada posterinizi gördüm, oradan biliyorum isminizi,” dedi. “Takip et. Çok değerli bir şeydir,” dedim. Birkaç gün sonra gene geçiyorum, “Nasıl gidiyor işler?” dedim. “*Sapiens*’i okuyorum hocam,” dedi. Allah! Ertesi günü *Homo Deus*’u hediye ettim çocuğa. Hukuk istiyormuş. Birkaç kitap verdim. Onları okuyor. Bir gün bana, “Hocam iki üç seneye kadar nasıl inanmışız bu işe. Şimdi kafam berrak, anladım,” dedi. Tahsili yok bu çocuğun. Ama bizim siteye gire gire, kendini eğitmiş, kitap okuyor. Etrafındaki diğer valeler, eskiden bana “N’aber yakışıklı?” diyorlardı, şimdi, “Hocam, hoş geldiniz, buyurun” diyorlar. Onları da etkilemiş çocuk. Bu Sarkaç’ın becerisi. Veya o çocuğun kendi merakı.

Yeşim Atamer:

Hem bilimi bilim insanı olmayan kişilere anlaşılır kılalım hem Akademi’yi daha fazla tanıtalım hem bilim insanı nasıl olmalıdır, nasıl araştırmalıdır, onunla ilgili olarak da en azından kafalarda bir şeyler canlansın. Son web sayfasına baktım Sarkaç’ın, bilim etiği ile ilgili olarak bir dizi orada zaten yazı var. Amaç mümkün mertebe bununla ilgili bilincin yerleşmesine ve özellikle de gençlerde yerleşmesine çalışmak. Belli bir nesil sonrasında artık bir dönüşüm sağlamak çok güç zaten. Ama eğer genç nesil, özellikle de üniversite öğrencilerine biz Sarkaç’la ulaşabiliyorsak eğer ve onlar orada “Ya bu meğerse yapılmıyormuş, bu ayıpmış, bu kötü bir şeymiş” bunu algılıyorlarsa o zaman bir noktada başarılı olduk diye düşünüyorum.